

CONSILIUL LEGISLATIV

București, 28.01.2026

Ep. 764, 28.01.2026

București, 28.01.2026

L 97, 28.01.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (b761/23.12.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/7201/30.12.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1263/31.12.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea unor dispoziții din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit *Expunerii de motive*, demersul legislativ propune o „îmbunătățire a condițiilor de detenție, a consolidării protecției drepturilor fundamentale ale persoanelor private de libertate, precum și asigurarea unor mecanisme eficiente de reintegrare socială, în vederea alinierii depline la standardele constituționale, europene și internaționale în materie de drepturi ale omului, necesitatea intervenției fiind determinată de mai multe categorii de insuficiențe și neconcordanțe ale reglementărilor actuale, identificate prin rapoartele

Mecanismului Național de Prevenire a Torturii și a deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele împotriva României”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **art. I**, la **pct. 1**, întrucât articolele din cuprinsul actului normativ de bază sunt însoțite de câte o denumire marginală, este necesar ca forma propusă prin proiect pentru **art. 1** să includă o astfel de denumire marginală.

În ceea ce privește forma propusă pentru **art. 1**, precizăm că prin modificarea propusă este eliminat principiul fundamental al legalității executării pedepselor și măsurilor privative de libertate, textul făcând referire numai la respectarea unor „standarde constituționale, europene și internaționale în materie”, fără ca acestea să fie identificate în mod expres.

Se impune, de aceea, completarea articolului cu norma din art. 1 aflat în prezent în vigoare, potrivit căreia „Executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate se realizează în conformitate cu dispozițiile Codului penal, ale Codului de procedură penală și ale prezentei legi”, precum și cu o enumerare expresă a standardelor avute în vedere.

În ceea ce privește **alin. (2)**, referitoare la scopul executării pedepselor, semnalăm că norma nu se integrează în obiectul de reglementare al art. 1, ci al art. 3.

Mai mult decât atât, precizăm că scopul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate nu poate fi „asigurarea unor condiții de detenție conforme cu demnitatea umană, protejarea sănătății persoanelor aflate în custodia statului, sprijinirea reintegrării sociale a acestora și modernizarea infrastructurii și resurselor umane din sistemul penitenciar”, așa cum se menționează în textul propus, ci astfel cum se prevede cuprinsul art. 3 din actul normativ de bază, „prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”.

Menționăm că o parte dintre aspectele la care se referă textul propus sunt deja prevăzute la art. 4 - Respectarea demnității umane și art. 5 - Interzicerea supunerii la tortură, la tratamente inumane sau degradante ori la alte rele tratamente, iar „modernizarea infrastructurii și resurselor umane din sistemul penitenciar” nu poate constitui scopul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate.

Se impune, de aceea, reanalizarea textului, reformularea și re poziționarea sa corespunzătoare.

5. La **pct. 2**, la norma propusă pentru **art. 11 alin. (6)**, pentru integrarea armonioasă în actul de bază, sintagma „Unitățile penitenciare” trebuie înlocuită cu termenul „Penitenciarele”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, pentru toate situațiile similare din proiect.

În textul propus pentru **alin. (7)**, pentru precizia normei, propunem ca formularea „normativul minim de personal pentru fiecare categorie”, să fie scrisă „normativul minim **pentru fiecare categorie de personal prevăzută la alin. (6)**”.

De asemenea, semnalăm că formularea „acolo unde este permis de lege” este lipsită de claritate și predictibilitate, astfel încât se impune reanalizarea și reformularea acesteia.

6. La **pct. 3**, pentru un spor de rigoare normativă, textul propus pentru **art. 23 alin. (9)** ar trebui să debuteze cu expresia „Odată cu primirea în locul de deținere sau în orice moment pe durata executării pedepsei privative de libertate”.

În ceea ce privește motivele care justifică respectiva cerere, referirea la „evitarea riscurilor de victimizare” este neclară, iar referirea la „evitarea riscurilor prevăzute de art. 5 și 6” este inexactă, întrucât respectivele norme au caracter de principiu și se referă la obligații ale autorităților competente. Se impune, de aceea, atât reformularea normei în ceea ce privește respectivele motive, cât și stabilirea unor criterii clare și previzibile pentru aprecierea caracterului justificat al acestora.

Precizăm însă că, deși **alin. (9)** impune ca cererea de cazare într-o cameră de protecție cu supraveghere video permanentă să fie justificată de existența unor motive, reglementarea din cuprinsul **alin. (10) și (11)** prevede că cererea nu trebuie motivată. O astfel de soluție legislativă, prin care deținutul își alege modul de executare a pedepsei fără a fi nevoie să justifice vreun interes este cel puțin discutabilă, astfel încât normele propuse trebuie reanalizate.

7. La **pct. 6**, în textul propus pentru **art. 50 alin. (2)**, pentru uniformitate terminologică, sintagma „Persoanele private de libertate”, trebuie înlocuită cu expresia „Persoanele condamnate”.

Observația este valabilă și pentru **alin. (4)**, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

8. La **pct. 7**, în textul propus pentru **art. 53 alin. (6)**, pentru precizie normativă, după termenul „Centre”, trebuie inserată sintagma „regionale de reinserție post-detenție”.

9. La **pct. 9**, norma propusă pentru **art. 71 alin. (7)** este incompletă, întrucât nu se precizează de la ce moment se calculează termenul de 3 luni prevăzut de text. Se impune completarea textului.

La **alin. (8)**, în vederea menținerii consecvenței terminologice după termenul „Externalizarea”, trebuie inserată sintagma „**serviciilor medicale**”.

10. La **pct. 11**, norma propusă pentru **art. 90 alin. (6)**, potrivit căreia „participarea la programele de educație și formare profesională se ia în considerare la evaluarea pentru liberarea condiționată” apare ca fiind o reglementare paralelă în raport cu dispozițiile art. 97 alin. (3) lit. d) din actul normativ de bază, care prevede, drept criteriu de apreciere pentru formularea de propuneri de liberare condiționată, „conduita persoanei condamnate și eforturile acesteia pentru reintegrare socială, **în special în cadrul muncii prestate, al activităților educative, moral-religioase, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, al instruirii școlare și al formării profesionale**, precum și responsabilitățile încredințate, recompensele acordate și sancțiunile disciplinare aplicate”. Apreciem, de aceea că **alin. (6) al art. 90** ar trebui eliminat.

11. La **pct. 12**, în textul propus pentru **art. 99¹ alin. (1) lit. a)**, pentru rigoare redacțională, expresia „respectiv.” trebuie înlocuită cu sintagma „respectiv, **cele prevăzute la**”, iar expresia „din Cod penal” trebuie redată sub forma „din Codul penal”.

Semnalăm că, potrivit art. 34 și 35 din actul normativ de bază, în cazul în care persoana face parte din categoria celor care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului, acesteia i se aplică regimul de maximă siguranță, astfel încât prevederea distinctă a acestei situații în norma propusă pentru **lit. b)** apare ca fiind nejustificată.

În ceea ce privește condiția prevăzută la **lit. f)**, precizăm că aceasta nu poate fi impusă în cazul acordării pentru prima oară a permisiunii de ieșire din penitenciar în interesul superior al copilului minor, astfel încât textul trebuie reformulat în mod corespunzător.

La **alin. (3) teza întâi**, pentru coerența normei, este necesar ca formularea „precum și precizarea, de către deținut, duratei pentru care face solicitarea”, să fie redată sub forma „precum și precizarea, de către deținut, **a duratei pentru care face solicitarea**”.

La **alin. (5)**, pentru respectarea rigorilor stilului normativ, expresia „fără a se ține cont de condiția de la alin. (1) lit. e)” trebuie înlocuită cu sintagma „fără a se ține cont de condiția **prevăzută la alin. (1) lit. e)**”. Observație valabilă în mod corespunzător și pentru **alin. (6)**.

În ceea ce privește textul propus pentru **alin. (5)**, semnalăm că din redactarea propusă nu rezultă cine are competența de a constata că administrația penitenciarului nu a asigurat persoanei condamnate respectiva posibilitate și nici care sunt criteriile potrivit cărora se face respectiva constatare. Se impune completarea corespunzătoare a textului.

12. În ceea ce privește **art. II**, pentru asigurarea unei succesiuni logice a soluțiilor legislative preconizate, precum și pentru rigoare normativă, dispozițiile trebuie grupate în articole distincte, marcate cu cifre romane, după cum urmează:

„**Art. II.** - Ministerul Justiției va prezenta Parlamentului României, prin Comisia juridică din Camera Deputaților și Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senat, rapoarte semestriale privind implementarea prevederilor prezentei legi”.

Precizăm că textul trebuie să instituie obligația de raportare în sarcina Ministerului Justiției, și nu a Administrației Naționale a Penitenciarelor, întrucât aceasta este, potrivit art. 10 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, o instituție publică **în subordinea** Ministerului Justiției.

„**Art. III.** - Prevederile prezentei legi intră în vigoare la 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția dispozițiilor art. I pct. 3, care intră în vigoare la 12 luni de la publicare”.

„**Art. IV. - (1)** În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va modifica în mod corespunzător Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, cu modificările și completările ulterioare”.

„**(2)** În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Justiției, la propunerea Administrației Naționale a Penitenciarelor, va elabora programul de modernizare a infrastructurii penitenciare pentru conformarea acesteia la standardele prevăzute de prezenta lege, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

13. La **actualul art. III**, pentru asigurarea uniformității în ceea ce privește norma de republicare, expresia „se va republica” trebuie să fie înlocuită de sintagma „va fi republicată”.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 99/27.01.2026